

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

بیمارستان امام حسن مجتبی (ع) داراب

احکام روزه

مرکز مراقبت معنوی

نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری

در دانشگاه علوم پزشکی

تهیه و تنظیم

طاهری، فرهادی و هوشیارنسب

سال ۱۴۰۵

بر اساس فتاوی آیات عظام

آیت الله العظمی امام خمینی

آیت الله العظمی سید علی خامنه ای

آیت الله العظمی ناصر مکارم شیرازی

آیت الله العظمی سید علی حسینی سیستانی

نه روزه واجب است نه كفاره ولی بعداً باید روزه‌هایی را که نگرفتند
قضا نمایند

سوال : آیا روزه گرفتن برای زن بارداری که نمی‌داند روزه برای
جنین او ضرر دارد یا خیر واجب است

جواب : اگر بر اثر روزه خوف ضرر بر جنین وجود داشته باشد و
خوف هم دارای منشا عقلایی باشد افطار بر او واجب است و در
غیر این صورت واجب است که روزه بگیرد

احکام روزه بیمار

کسی که می‌داند روزه برای او ضرر دارد باید روزه را ترک کند و
اگر روزه بگیرد صحیح نیست همچنین اگر یقین ندارد اما احتمال
قابل توجهی می‌دهد که روزه برای او ضرر دارد خواه این احتمال
از تجربه شخصی حاصل شده باشد یا از گفته طبیب

اگر طبیب بگوید روز ضرر دارد اما او با تجربه دریافت است که
ضرر ندارد باید روزه بگیرد و در صورت معلوم نبودن ضرر می‌تواند
یکی دو روز تجربه کند و طبق دستور بالا عمل نماید هرگاه
عقیده‌اش این بود که روزه برای او ضرر ندارد و روزه گرفت و بعد
از مغرب فهمید روزه برای او ضرر داشته احتیاط آن است آن است
که قضای آن را به جای آورد

نکته برخی از مردم به گمان اینکه فطره میهمان در شب عید
فطر بر عهده میزبان است در این شب مهمان دعوت نمی‌کنند در
حالی که معیار نانخور بودن است چه شخصی به خانه بیاید و چه
نیاید

نکته برخی از مردم به گمان اینکه فطره میهمان در شب عید
فطر بر عهده میزبان است در این شب مهمان دعوت نمی‌کنند در
حالی که معیار نانخور بودن است چه شخصی به خانه بیاید و چه
نیاید

برخی مردم فکر می‌کنند اگر ماه رمضان بخواهند قبل از ظهر به
مسافرت بروند چون روزشان صحیح نیست از ابتدای سفر روزه
خود را باطل می‌کنند یا اصلاً روزه نمی‌گیرند در حالی که طبق
نظر همه مراجع تقلید تا مسافر به جایی نرسد که دیوارهای شهر
را نبیند و یا صدای اذان شهر را نشنود نمی‌تواند روزه خود را باطل
کند

قضای روزه شخص بیمار

اگر به واسطه بیماری روزه نگیرد و بیماری تا رمضان سال بعد
طول بکشد قضای روزه‌هایی را که نگرفته بر او واجب نیست و
باید برای هر روز یک مد طعام معادل ۷۵۰ گرم گندم، طعام یعنی
گندم یا جو و مانند اینها به فقیر بدهد ولی اگر کسی به واسطه
عذر دیگری مثلاً برای مسافرت روزه نگرفته باید قضا کند احتیاط
مستحب آن است که برای هر روز یک مد طعام به فقیر بدهد

اگر به واسطه بیماری روزه رمضان را نگیرد و بعد از و بعد از ماه
رمضان بیماری او برطرف شود ولی عذر دیگری پیدا کند که نتواند
تا رمضان بعدی قضای روزه را بگیرد باید روزه‌هایی که نگرفته
است قضا نماید

اگر بیماری انسان چند سال طول بکشد بعد از آن خوب شد اگر
تا رمضان آینده به مقدار قضا وقت داشته باشد باید. قضای رمضان
آخر را بگیرد و برای هر روز از سال‌های پیش یک مد طعام به
فقیر بدهد.

احکام روزه :

فواید معنوی روزه عبارت از :

* تقرب به خداوند متعال

* تقویت نفس اراده ایمان

* روزه داری عامل تقویت و افزایش صبر تقویت هنجارهای اجتماعی

نه چیز روزه را باطل می کند

اول: خوردن و آشامیدن

دوم: جماع

سوم: استمنا (خودارضایی) استمنا آن است که شخصی با خود یا به وسیله دیگری بدون جماع کاری کند که منی از او خارج شود

چهارم: دروغ بستن به خدا و پیغمبر و جانشین پیغمبر علیهم السلام بنابر احتیاط واجب

پنجم: رساندن گرد و غبار به حلق بنابر احتیاط واجب

ششم: باقی ماندن بر جنابت و حیض و نفاس تا اذان صبح

هفتم: عماله کردن یا تنقیه یا چیزهای روان در اصطلاح پزشکی انما برای پاکسازی روده انجام می شود در اکثر فتاوا استفاده از شیاف های جامد که برای بیماری ها مانند شیاف های مسکن به کار می روند روزه را باطل نمی کنند بنابر احتیاط واجب از شیاف هایی که برای تغذیه به کار می روند باید اجتناب شود.

بخورد بلکه اگر برادر مومنی او را به غذا دعوت کند مستحب است دعوت او را قبول کند و در اثنا روز افطار نماید کسی که روزه واجب دارد نمی تواند روزه مستحبی بگیرد

روزه های حرام دو روز از سال روزه اش حرام است عید فطر و عید قربان روزه گرفتن زن روزه مستحبی در صورتی که حق شوهرش از بین برود بدون اجازه او جایز نیست اگر حق او از بین نرود نیز بنابر احتیاط واجب باید با اجازه شوهر باشد همچنین روزه مستحبی اولاد اگر اسباب اذیت پدر و مادر شود جایز نیست

احکام روزه خانم باردار و شیرده آیت الله مکارم زنان بارداری که وضع حمل آنها نزدیک است و روزه برای حمل آنها ضرر دارد روزه گرفتن برای آنها واجب نیست ولی باید برای هر روز یک مورد طعام تقریباً ۷۵۰ گرم گندم یا جو و مانند این ها به فقیر بدهند اما اگر روزه برای خودش ضرر دارد روزه بر او واجب نیست كفاره هم ندارد ولی بعداً قضا می کند زنانی که بچه شیر می دهند خواه مادر بچه باشند یا دایه اگر روزه گرفتن باعث کم شیر آنها ناراحتی بچه می شود روز بر آنها واجب نیست برای همان روز كفاره واجب است بعداً نیز باید روزه را قضا کنند اما اگر روزه برای خودشان ضرر داشته باشد

همچنین طبق نظر بیشتر مراجع تقلید شیافت زدن در ماه رمضان مشروع است و بهتر است تنها در شرایط ضروری استفاده شود
هشتم: عمداً قی کردن استفرغ خارج کردن محتویات معده
نهم: فرو بردن تمام سر در آب آیت الله سیستانی فرو بردن تمام سر در آب روزه را باطل نمی کند ولی کراهت شدید دارد و احتیاط مستم در ترک آن است

قضا و كفاره روزه: کارهایی که روزه را باطل می کند اگر عمداً و با علم و اطلاع انجام دهد علاوه بر اینکه روزه را باطل می کند قضا دارد كفاره نیز دارد

هرگاه به واسطه بی اطلاعی و ندانستن مسئله کاری را انجام دهد که می داند حرام است ولی نمی دانسته روزه را باطل می کند قضا دارد ولی كفاره ندارد

سوال کسی که نمی داند قضای روزه دارد آیا می تواند به نیت ما فی الذمه روزه بگیرد؟ یعنی نیت کند که روزه قضا داشته باشد آن را به جا آورد وگرنه به عنوان روزه مستحبی حساب شود ؟
جواب آری با این نیت می تواند روزه بگیرد

روزه مستحبی :

هرگاه کسی روزه مستحبی بگیرد واجب نیست آن را به آخر برساند و هر موقع بخواهد می تواند روزه خود را